

100e WRR rapport
Gepresenteerd op 17 januari 2019

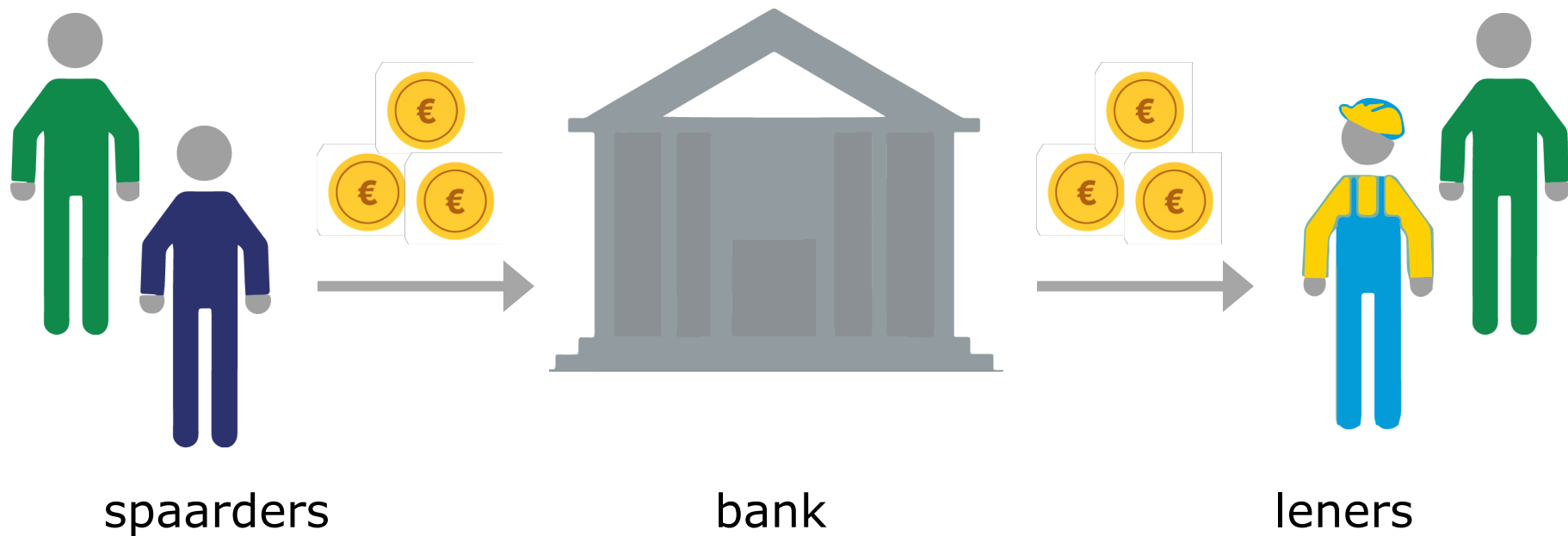
GELD EN SCHULD
DE PUBLIEKE ROL VAN BANKEN

WRR

VECON 21 maart 2019
Josta de Hoog

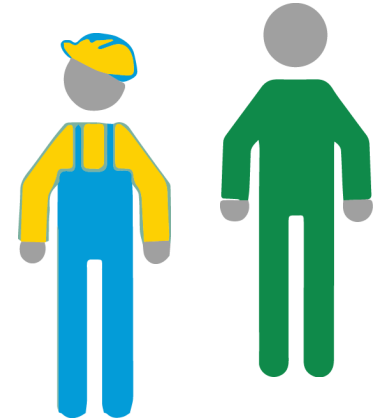
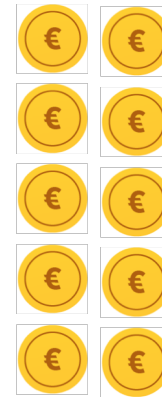
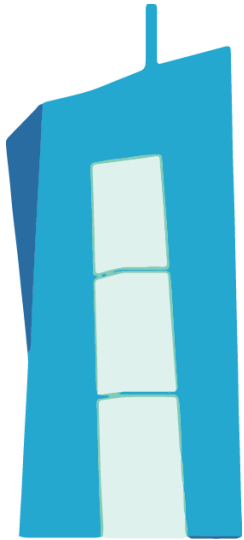
Bank als intermediair

waar of niet waar?

Geldmultiplicator

waar of niet waar?

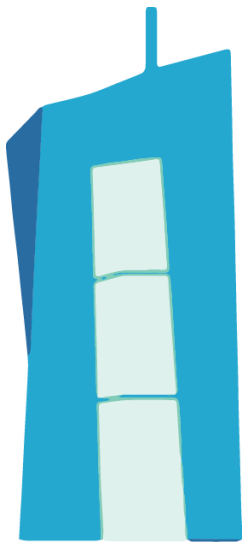

centrale bank

bank

samenleving

Wie creëert het grootste deel van ons geld?

centrale bank

commerciële banken

overheid

Aanleiding rapport

Bron: Youtube kanaal WRR 'Aanleiding Geld en Schuld'

Inhoud presentatie

- **Hoe werkt geldschepping?**
- Analyse kernproblemen
- Het publiekgeldsysteem als oplossing?
- Aanbevelingen

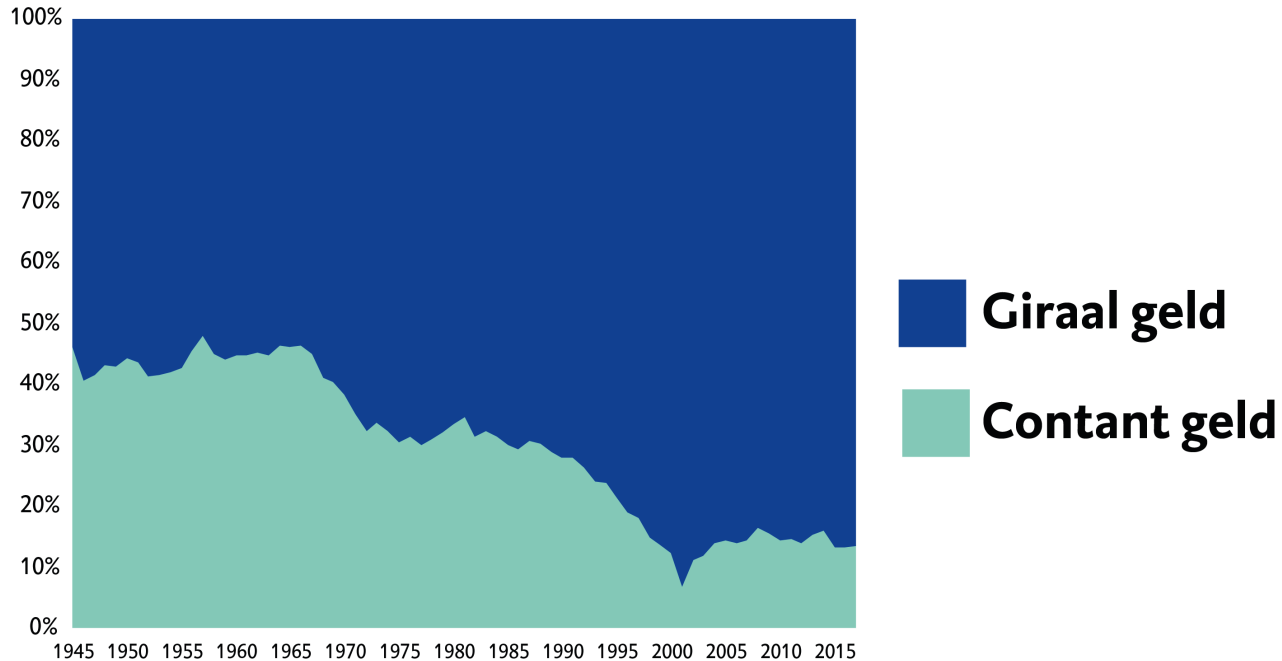
Hoe werkt geldschepping?

Bron: Youtube kanaal WRR 'Hoe werkt geldschepping?'

1. Grotere rol giraal geld

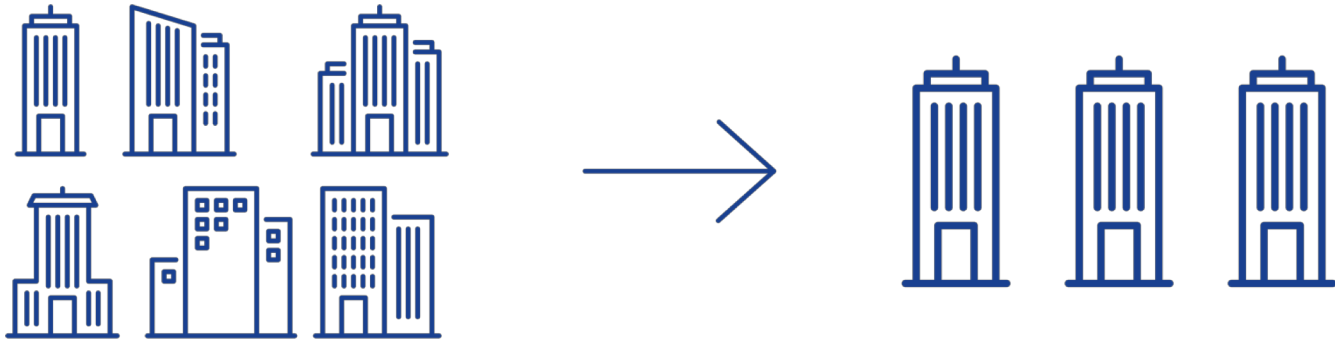
Aandeel contant geld en giraal geld

2. Verdwijnen publieke betaalopties

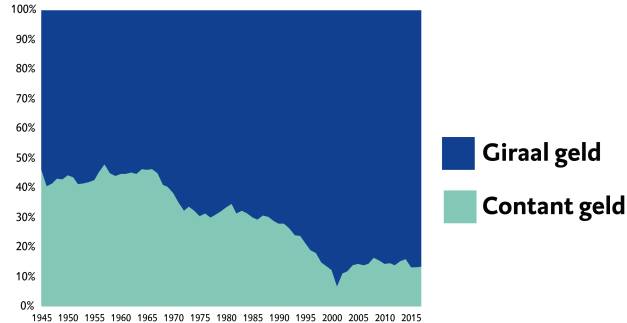

3. Uniformering bankwezen

Veranderde context

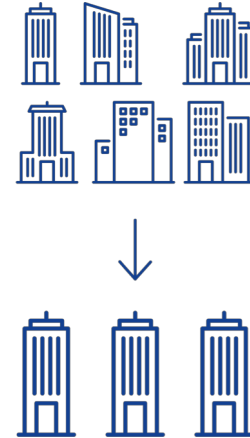
Aandeel contant geld en giraal geld

**Grotere rol
giraal geld**

**Verdwijnen
publieke
betaal- en
spaaropties**

**Uniformering
bankwezen**

Inhoud presentatie

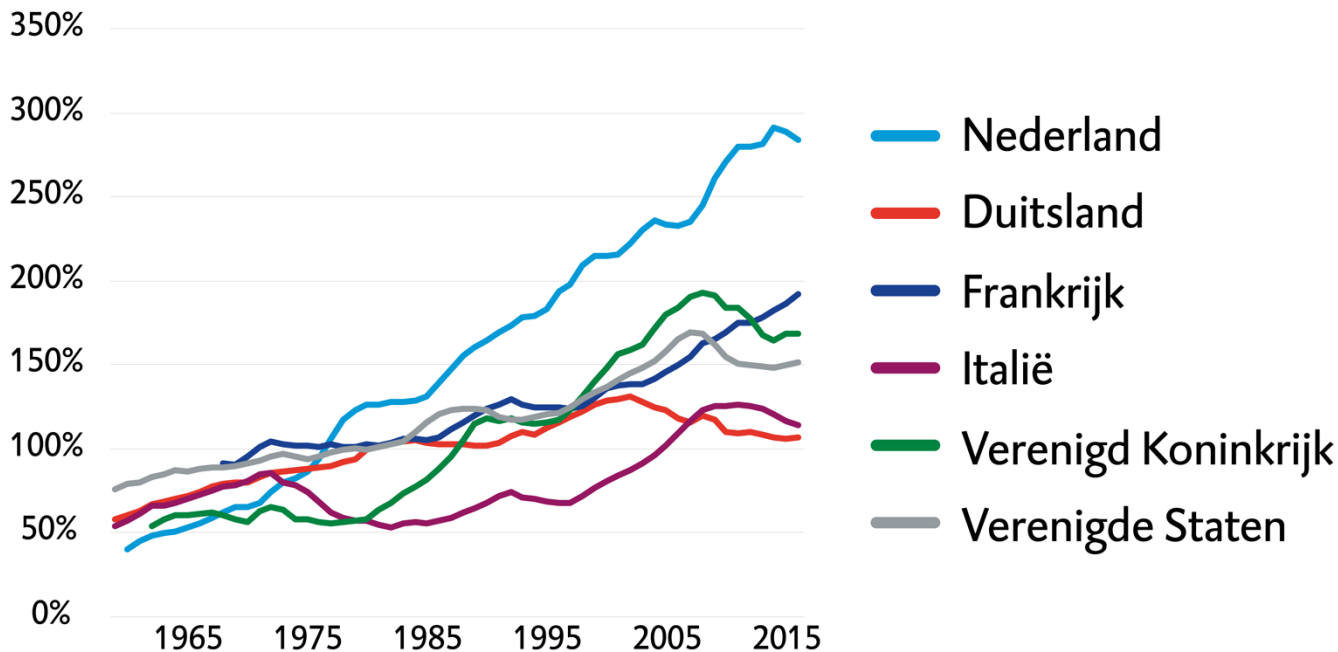
- Hoe werkt geldschepping?
- **Analyse kernproblemen**
- Het publiekgeldsysteem als oplossing?
- Aanbevelingen

Twee kernproblemen

- **Hoge schuldenniveaus en volatiliteit van kredietverlening**
- **Publieke dimensie banken onvoldoende geborgd**

Private schulden hoog

Omvang uitstaande private schulden ten opzichte van BBP

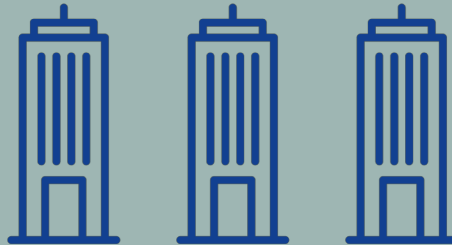
Bron: BIS Total Credit Statistics

Waarom zijn hoge schulden een probleem?

Zelfs wanneer schulden terugbetaald worden, zijn hoge schulden macro-economisch een probleem:

- Financiële instabiliteit wordt vergroot
- Moeizaam herstel na een crisis
- Onevenwichtige economische groei

Banken spelen steeds grotere publieke rol

Opmerkelijk is dat terwijl een steeds groter deel van het bankwezen in de afgelopen vijftig jaar is gaan opereren als puur commerciële instellingen, het bankwezen een steeds grotere publieke rol is gaan vervullen

Inhoud presentatie

- Hoe werkt geldschepping?
- Analyse kernproblemen
- **Het publiekgeldsysteem als oplossing?**
- Aanbevelingen

Publiek geldsysteem

Betaaldeel (geld)

Betaalbanken
Centrale bank

Financieringsdeel (krediet)

Financieringsinstellingen

Inhoud presentatie

- Hoe werkt geldschepping?
- Analyse kernproblemen
- Het publiekgeldsysteem als oplossing?
- **Aanbevelingen**

Aanbevelingen

- Stimuleer diversiteit in de financiële sector
- Tem overmatige schuldengroei
- Wees voorbereid op volgende crises
- Veranker de publieke dimensie

Aanbevelingen

Stimuleer diversiteit in de financiële sector

Diversiteit in de financiële sector gaat niet alleen om consumentenprijzen, maar ook om veerkracht en remmen op kredietverlening

- Betaalbank
- Gedifferentieerde regelgeving

Aanbevelingen

Tem overmatige schuldengroei

Om tot een stabielere financieel stelsel te komen is het belangrijk dat schuldengroei wordt getemd

- Fiscale neutraliteit schuld en eigen vermogen
- Sterker macroprudentieel beleid

Aanbevelingen

Veranker de publieke dimensie

De grote publieke rol van banken en het belang van vertrouwen in banken voor de samenleving als geheel, vragen om sterkere verankering publieke dimensie

- Maatschappelijke adviesraad
- Versterking positie burger

GELD EN SCHULD

DE PUBLIEKE ROL VAN BANKEN

WRR